

195

Cserth Pál

1924 OKTÓBER 15.

ERDÉSZETI LAPOK

LXIII. ÉVF.

AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

KÖZLÖNYE

10. FÜZET

KIADJA: AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

Szerkeszti:

CZILLINGER JÁNOS

Megjelenik minden hó 15-én.

Előfizetési díj 1924. év II. felére 40.000 K (erd. altiszteknek 20.000 K)

Az Országos Erdészeti Egyesület tagjai a tagjárulékok (alap. kamat vagy tagdíj) és az időnkint közzétett pótdíj fejében kapják.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, Lipótváros, Alkotmány-utca 6. sz. II. emelet

A lap irányával nem ellenkező hirdetések mérsékelt díjért közöltnének.

(Telefon: 37—22.)

Termelőhitel az erdőgazdaságoknak.

Lapunk augusztusi számában foglalkoztunk azzal a nehéz kérdéssel, ami elé az e téli termelési költségek előteremtésének nehézségei állítják az erdőbirtokosokat.

Feleslegesnek tartjuk az „Erdészeti Lapok” hasábjain fejtegetni azt, milyen fontos érdekek fűződnek nemcsak erdőgazdasági, de általános közgazdasági szempontból is ahhoz, hogy a termelést az erdőgazdaságokban maga a birtokos, illetve szakképzett személyzete gyakorolják.

Meg vagyunk azonban győződve róla, hogy a termelés ily módon való gyakorolhatásának ma a pénzügyi kérdés képezi egyik legjelentősebb akadályát.

A múlt télen termelt készletek számottévo része már értékesítve van, s az ebből befolyt vételárakat az év második felében rendkívüli módon emelkedett közterhek (vagyonváltás, kereseti adó, kényszerkölesön stb.) a legtöbb helyütt teljesen felemésztették.

A rendkívüli silány gabonatermés ma azt is lehetlenné teszi, hogy a mezőgazdasági ingatlanok jövedelméből lehessen az erdőgazdasági termelés költségeit fedezni.

Pedig ezek a költségek e télen előreláthatólag igen magasak lesznek.

A termelési bérek tekintetében nem akarunk jóslásokba bocsátkozni, de ha összehasonlítjuk a korona mai vásárlóértékét a múlt évi októberi értékkel, a mai buzaárakat az egy év előttiékkal, el kell készülnie lennünk arra, hogy maga a termelés a múlt évinek négy-hatszorosát fogja legalább is felemészteni.

Hogy a faragómunkások, különösen a talpfafaragók igényei mennyire megnövekedtek, arra már szomorú tapasztalaink vannak, mert a normál talpfa faragása a ma követelt bérek mellett 20.000 koronán felül kerül.

A fuvarbérek tekintetében a kilátások még kevésbé rózsásak. Már a mostani száraz és fuvarozásra rendkívül alkalmas időjárás mellett is a legtöbb helyütt 180—200.000 koronás napikerésen alul a fuvarosok nem voltak hajlandók munkába állni.

Közepes távolság mellett ez egy m³ bükk- vagy tölgy-műfánál közel 100.000 koronás, vagy ezt meghaladó fuvarbért jelent.

Egy vasuti kocsirakomány rönk berakása a rakodó és az anyag minősége szerint 60—160.000 koronát, s rönkköbméterenként 6—25.000 koronát emészt fel.

Maguk a termelési és szállítási költségek tehát e télen előreláthatólag másfél-kétszerakkora összeget fognak *fel-emészteni, mint amennyi a múltévi hasonló időszakban az erdei termékek átlagos eladási ára volt.

Honnan fogja a gazdaság ezeket az óriási tételeket előteremteni?

Az utóbbi időkben szokásos az az eljárás, hogy az előre eladott faanyag teljes vételárát követeljük a vásárlóktól, ma nem állhat fenn.

Hiszen a termeléssel és fafeldolgozással foglalkozó vállalatok a lehetetlen hitelviszonyok és a pénzszűke követke-

tében megakadt vásárlási kedv miatt maguk is a legnagyobb anyagi nehézségekkel küzdenek.

Fafeldolgozóiparunk, különösen a butoripar, ugyanezen okok miatt munka nélkül áll, építkezések nincsenek, s így a kereslet úgy a gyengébb, mint a jobbminőségű faanyagokban egyaránt silány.

A termelésnek ezen a súlyos válságán csak egy módon lehet segíteni, ha a kormányzat méltányolva a nehéz helyzetet, az erdőbirtokosok és a termeléssel foglalkozó vállalatok részére a termelési és szállítási költségek fedezésére megfelelő olcsó hitelt bocsát közvetlenül az állami Jegyintézet útján rendelkezésre úgy, mint ez a mezőgazdasági termelésnél a vetőmagok beszerzésére történt.

Ha a Jegyintézet az erdőbirtokosok és termelővállalatok ily hitelszükségleteinek fedezésére szolgáló váltókat csak bankszerű giró alapján utalna ki, úgy ez a bankkezesség a már ma is 12 és félszázalékos hitelt legalább ugyanannyival megdrágítaná.

S vajjon lehet-e ma 25—30 százalékos hitellel termelőmunkát folytatni, amikor a kereseti lehetőségek a legminimálisabbak, s a távolfekvő erdőgazdaságoknál gondot okoz az értékesítés oly módja, hogy a vételár a termelési és szállítási költségeket megfelelően fedezze? Bizonyára nem.

Az Országos Erdészeti Egyesület érezvén a helyzet súlyos voltát, a maga részéről is teljes mértékben csatlakozott a Magyar Erdőgazdák Országos Szövetsége által ebben az irányban megindított akcióhoz, s a szövetséggel, valamint a Magyar Fatermelők, Fakereskedők és Faiparosok Országos Egyesületével egyetértve, beadvánnyal fordult a pénz-, kereskedelmi- és földművelésügyi miniszter urakhoz, ilyen közvetlen hitelnek folyósítása iránt.

Nem tudjuk ugyan ma még, hogy a hivatalos körök milyen álláspontot fognak ebben a tekintetben elfoglalni, de erősen reméljük, hogy a magas kormány megértéssel lesz az erdőgazdaság és fatermelés nehéz helyzetével szemben, s módját fogja ejteni annak, hogy a termeléshez szükséges

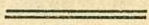
költségek közvetlen jegyintézeti hitel útján megszerezhetők legyenek.

Nem hisszük, hogy ma, amikor faanyagszükségletünk több mint felét idegen, megszállott területekről kell beszerezni, maga a kormányzat ne törekednék arra, hogy legalább a szükségleteinknek számottévó része a belföldi termelés útján nyerjen kielégítést.

Különös fontosságot kell a kérdésnek tulajdonítanunk ma a télen át munka nélkül álló mezőgazdasági munkásság ellátása szempontjából is, mert hiszen az erdőgazdasági termelés igen sokezer családnak van hivatva télen át kenyeret adni.

De az ipari munkásság munkával való ellátása szempontjából is lényeges, hogy a fafeldolgozóvállalatok ne nélkülözzék az üzemük folytatásához szükséges nyersanyagot.

Bizton reméljük, hogy a kormányzat nem fog ezek elől a súlyos indokok elől elzárkózni, s lapunk legközelebbi számában már kedvező eredményről értesíthetjük olvasóinkat.

Az államerdészeti alkalmazottak sérelmei.

Az államerdészeti tisztviselőket és altisztteket az utóbbi évek alatt a kinevezéseknél állandóan igen súlyos sérelmek érik. Szóvá kell tennünk ezeket a sérelmeket, mert következményeiben semmiesetre sem lehet kedvező az erdőgazdaság békés és eredményes fejlődésére az, ha a tisztviselői karnak s általában az alkalmazottaknak a lelkében elégedetlenség és elkeseredés ver gyökeret, ha energiájának legnagyobb részét örökösen jogos érdekeinek kiküzdésére és a megélhetés nehézségeinek leküzdésére kell fordítania, ahelyett, hogy erejét teljes egészében az erdőgazdaság fejlesztésének szolgálatába állíthatná. Ebből a nézőpontból az állami erdészeti alkalmazottak anyagi helyzete a legszorosabb összefüggésbe kerül erdőgazdaságunk fejlődésével. Azok a sérelmek,

amiket az államerdészeti alkalmazottaknak évek óta el kell szenvedniök, — egyenesen létében támadják meg a magyar erdőgazdaságot s ha azokra idejében orvoslás nem jön — a végzetes visszaesés az erdőgazdaságban elkerülhetetlen lesz.

*

Már békeidőben is lényeges különbség állott fenn az állam-erdészeti tisztviselők és a földmivelésügyi minisztérium fogalmazói tisztviselőinek előmenetele között, még pedig az előbbiek hátrányára, mert a fizetési osztályokra megállapított állásarányszámok az erdőmérnöki státusra nézve kedvezőtlenebbek voltak, mint a fogalmazók státusánál. Az okot az aránykulcs kedvezőtlenebb megállapítására abban jelölték meg, hogy a fogalmazókat az erdőmérnökök által élvezett fa- és földjárandóságért kell kárpótolni, még pedig a gyorsabb előmenettel biztosítása által. Ez az indok már akkor is tarthatatlan volt, mert hisz a fa- és földjárandóság nem teher nélküli illetmény, hanem olyan járandóság, amely mintegy kárpótlásul akar szolgálni az erdőmérnököknek azokra a kiadásaikra, amelyek a külső szolgálatban elkerülhetetlenül erősebben jelentkező ruházatrongálás által, a gyermekeknek idegen városban házonkívül való neveltetése által stb. felmerülnek.

Évtizedeken át kellett az erdőmérnöki karnak ezt a helyt nem álló indokkal megokolt hátrányos megkülönböztetést elszenvednie. Csak 1918-ban sikerült ennek a megkülönböztetésnek bizonyos mérvű enyhítését kieszközölni, amikor is a minisztériumban szolgálatot tevő erdőmérnökök részére is megadatott a fogalmazói kar által birt állásaránykulcs.

Ám ezt a javulást sem lehetett sokáig élvezni, mert az összeomlás után bekövetkezett idők újabb megpróbáltatások elé állították az erdőmérnöki kart. Az összeomlásig ugyanis a státusokban beállott üresedéseket külön engedély nélkül is be lehetett tölteni s így természetesen az üresedések arányában előmenetelek is történtek. Az 1920 : XI. t.-c. azonban az ország nehéz pénzügyi helyzetére való tekintettel általános tilalmat állított a megüresedett állások betöltése elé. De mert

a tilalom tartós és merev fentartása a tisztviselők körében általános elégedetlenséget válthatott volna ki, — a minisztertanács évenként mégis kénytelen volt kisebbmérvű kinevezéseket engedélyezni az egyes szolgálati ágazatok részére, de nem az üres állásokhoz viszonyítva, hanem az illető státusba tartozó tisztviselők eltöltött szolgálati idejének a figyelembevételére alapján.

Ez a hosszabb szolgálati idő alapjára helyezett kinevezési rendszer igazságos alkalmazás esetén alkalmas lett volna arra, hogy az erdőmérnöki kar a multbeli igen mostoha előmenetelét valamennyire megjavítsa, mert hiszen a kinevezések mértékének megállapításához alapul vett hosszabb szolgálati idő tekintetében az összes státusok között kétségtelenül az erdőmérnöki státus vezet. Ennek dacára azonban éppen ennél a kinevezési rendszerrel érte évről-évre az erdőmérnöki kart a sérelmek egész sora.

A legelső sérelmet 1921-ben kellett az erdőmérnöki karnak elviselnie, amikor is az erdőmérnökök hosszú szolgálata alapján engedélyezett kinevezések zöme-java a földmívelésügyi minisztérium fogalmazói kara részére foglaltatott le. Ezt a sérelmet nemcsak hogy nem orvosolták, hanem megismételték az 1922., 1923. és 1924. években is.

Aki az állami adminisztráció kulisszái mögé még sohasem vethetett pillantást, — az előtt hihetetlennek tűnhetik fel az, hogy sérelmek mikép érhetnek egy egész kart ilyen sorozatosan anélkül, hogy azokra orvoslás következze. És mégis tény, hogy az erdőmérnöki kar minden memorandumozása dacára sem kapott sérelmeire orvoslást.

Hogy milyen fokban kellett az 1921—1924. évek alatti kinevezéseknél az erdőmérnöki karnak háttérbeszorulnia, arra nézve a következő adatok szolgáljanak tájékoztatásul. A legutóbbi négy év alatt a fogalmazóknak 141 százaléka részesült kinevezésben és kitüntetésben, míg az erdőmérnököknek csak 65 százaléka. S míg a fogalmazóknál a VI. és az ennél magasabb fizetési osztályokba a kinevezettek 64 százaléka került, addig az erdőmérnököknél csak 19 százalék jutott be.

Az évtizedeken át fennálló mostoha előmeneteli viszo-

nyok, betetözve a legutóbbi sérelmekkel, érthetővé teszik azt a szomorú képet, amit az erdőmérnöki kar előmenetelének a fogalmazók előmenetelével való összehasonlítása nyújt.

Átlag hány évi szolgálat után jut a
IX. VIII. VII. VI. V. IV.

fizetési osztályba :

a fogalmazó	3.4	9.2	14.3	17.1	23.0	28.0
az erdőmérnök	5.7	12.4	23.1	27.4	30.9	—

Az életkorok vizsgálata hasonlóképen ijesztő adatokkal szolgál. A fogalmazói korban az 55—63 éves tisztviselők mindegyike legalább is az V. fizetési osztályban van. Az erdőmérnöki karnál az ilyen koruaknak a 33 százaléka még csak a VII., az 51 százaléka pedig a VI. fizetési osztályban tengődik és csak a 14 százaléka részére jutott az a szerencse osztályrészül, hogy ebben a korban már az V. fizetési osztályban foglalhat helyet.

Az eddig felsorolt sérelem-halmazt betetőzi egy újabbkeletű, jelentőségében szintén igen érzékeny sérelem.

Az államerdészeti alkalmazottak fa- és földjárandóságukat — dacára annak, hogy a szolgálati szabályok ezeknek a járandóságoknak piaci árakon való megváltását írják elő — az 1921. évtől kezdve nem piaci árakkal kapták megváltva, hanem nevetséges összeggel, mert 1 kat. hold földért évi 400 papirkorona és 1 ürm. tűzifáért 625 papirkorona váltságdíjat kaptak. Ez év tavaszán a tisztviselői kar ezen a türehetetlen állapoton segitendő, mozgalmat indított, hogy ezeket a járandóságokat a szabályoknak megfelelő értékekkel kaphassa megváltva. Ennek a mozgalomnak az eredményeképpen az említett járandóságok váltságdíja némileg fel is emeltetett, de egyidejűleg a járandóságok mennyiségét erősen leszálították azzal az ígérettel azonban, hogy a megvont illetmények értékének arányában az alkalmazottak megfelelő kinevezésekkel fognak kárpótoltatni.

Ezt az ígéretet a pénzügyminiszter utólag oda módosította, hogy a kárpótlásul beígért kinevezések csak az általános létszámrendezés alkalmával, vagyis 3 év múlva lesznek engedélyezhetők.

De nemcsak a tisztviselők, hanem az államerdészeti altisztek is elégedetlenek a mai helyzettel, mert a Károlyi-féle státusrendezés végrehajtása óta az ő státusukban semmi-féle kinevezést nem engedélyeztek. Ugy tudjuk, hogy az erdészeti főosztály az altisztek kinevezése érdekében több ízben tett előterjesztést, a minisztertanács azonban az előterjesztést minden egyes alkalommal elutasította.

Az Országos Erdészeti Egyesület, amely feladatához hiven mindenkor éber figyelemmel örködik az erdőgazdasági érdekek fölött, nyilvánvalóan észre fogja venni azokat a mutatózó veszedelmeket, amelyek az erdőmérnöki kar háttérbeszorítása révén az erdőgazdaságot fenyegetik s módot fog találni arra, hogy a kormány intézkedését kérje ki ezeknek a bajoknak a megszüntetésére. De foglalkoznia kell az erdőmérnökök sérelmeivel a Mérnöki Kamarának is, mert lehetetlen meg nem látni ezekben a sorozatos sérelmekben a műszaki végzettségű tisztviselők háttérbeszorítását. Meg kell mozdulnia végre már az egész mérnöktársadalomnak, hogy jogait kivívja, s lehetetlenné tegyen jövőre nézve minden olyan törekvést, amely a mérnöki kar léte és érvényesülése ellen irányul.

IRODALOM.

a) Könyvismertetések.

I.

Dr. Jávorka Sándor: Magyar flóra (Flora Hungarica), Magyarország virágos és edényes virágtalan növényeinek meghatározó kézikönyve. 1924.

A magyar botanikai szakirodalomban a maga nemében egyedülálló tudományos és egyszersmind nagy gyakorlati értékkel is bíró munka hagyja el rövidesen egész terjedelmében a sajtót, amely büszkeséggel kell hogy eltöltsön minden magyar embert.

Nagy-Magyarország összes virágos és virágtalan növényeit felöleli ez a munka: a Kárpátoktól az Adriáig terjed flóra-

területe. Meg kell hajtani az elismerés zászlaját ekkora szorgalom és kitartás, ily nagy önzetlenség és kitartó munka előtt, amelyet ily óriási feladat megoldása kíván, amelynek tanulni a Kárpátok erdőkoszorúza öve, Erdély havasai, az Alföld rónája, a Dunántul lankás vidékei, a Karszt sziklái, amelyeket Jávorka ismételtén bejárt, a számos külföldi és hazai herbárium, amelyeket évek hosszú során át tanulmányozott. A látottakat nagy tudományos felkészültséggel dolgozta fel, beillesztvén nagy munkájába egyúttal a magyar flórákutatók részéről eddig összehordott anyagot is. A magyar flóra fajai, alakjai a legtekélyesebb módon kaptak beosztást.

Szerző, eltérőleg az eddigi növényhatározóktól, a tőfajokon kívül az egyes alakokat is tárgyalja, mert régen tudott dolog volt, hogy egyes vidékeken csak az alakok és nem a tőfajok fordulnak elő. Sokszor különben is nehéz éles határt vonni. Kitünő kritikai érzékel választja el és tünteti fel az egyes fajok és alakok legjellegzetesebb vonásait s szedi oly rendbe, hogy mindenki által könnyen megkülönböztethetők. Erre csak az képes, aki ismeri az egyedek legaprólékosabb jellegeit, tulajdonságait, de egyúttal áttekintése van az egész flóra birodalma felett.

A magyar szakirodalom eddig is nagyon szegény volt meghatározó művekben, hisz mindössze Diószeghy (1807), Hazsinszky (1872), Cserey (1887., 1906), majd Hoffmann—Wagner-félék (1903.) mondhatók az egész országra kiterjedő összefoglaló munkáknak s ezek sem elégitették ki az összes igényeket. Az eddigi hiányt teljesen kiküszöböli, megszünteti Jávorka munkája, amely a jelen kor magas tudományos színvonalán áll. Terjedelmét mutatja, hogy közel 4000 tőfajt és ugyancsak 4000-nél több alakot tárgyal a természetes rendszerben, sőt a fontosabb keverékfajokat is ismerteti (*Quercus*). Az egyedek leírása teljes: kiterjeszkedik az összes külső morfológiai jellegekre s mindenütt azt a tulajdonságot emeli ki, amely a hozzá közel állótól megkülönbözteti, szembeállítja. E mellett leírja az egyes fajok honi geográfiai elterjedését, tengerszínfeletti előfordulását, lelőhelyeit, sőt sok fajnál — kár, hogy nem többnél — a termőhely iránti igényét is felemlíti. A növényföldrajzi szempontokat tulságosan is tulsúlyra engedi jutni az egyedi tulajdonságok mellett. Az érdészetileg fontos genusok nagy terjedelemmel vannak tárgyalva. Pl.: a *Pinus* genus 11, *Juniperus* 7, *Salix* 27, *Pupulus* 6 faj, *Quercus* 7 faj, 36 alak és 7 hybriddel.

A kitünő, meghatározó kulcsok dichotomiás szerkezetben vannak összeállítva és a legjellegzetesebb tulajdonságokon épül-

nek fel. Kezelése egyszerű és világos, hogy a laikus is könnyen kezelheti, amely szempont megoldása nem volt könnyű feladat.

A magyar elnevezéseknél nem használja a régi határozók cikornyás neveit, hanem a hivatalos és azokat a népies neveket, amelyeket a magyar nép tényleg használ. Ezeknek felkutatásában szerző fáradhatatlannak bizonyult s számos szép magyar névvel ismertet meg.

Erdészeti szempontból is örömmel kell üdvözlönnünk e művet, amely közelebb hozza a szakembert az erdő flórájához. Ennek gyakorlati jelentőségét különösen most kell nagyrabecsülnünk, amikor a legujabb kutatások kimutatják az összefüggést a talaj biológiája, fizikai és kémiai tulajdonságai és az azt borító növényzet között. A talajt borító növényzet ad számos esetben utmutatást a most megindult nagyarányú alföldi erdő-sítéseknel: figyelmeztet a természetes felújításoknál; sőt utmutatásul szolgál a tisztításoknál és gyéritéseknél.

A flóra behatóbb ismerete közelebb fogja vinni a nagyközönséget is az erdő szeretetéhez..

(Jávorka művéből eddig 50 iv jelent meg két részben, 400—400 oldalon, a harmadik rész 30 ivből fog állni. A nagyközönség támogatásán mulik, hogy a többbezernyi növényképet tartalmazó 4-ik rész is megjelenhessék s ehhez — reméljük — a magyar erdészet is nagyban hozzá fog járulni. Megrendelhető „Studium“ könyvkereskedésben, IV., Muzeum-körut 21.)

(Bokor.)

II.

Dr. Ludwig Klein: Ziersträucher und Parkbäume 1924.

A most megjelenő munka méltó folytatása a Klein-féle botanikus zsebkönyveknek. Igen jó kézikönyv gyakorlati használatra. 111 különböző diszfát és diszcserjét tárgyal, amelyek hazánkban is minden nagyobb parkban előfordulnak, botanikai jellegeik ismertetésével, mégis a nagyközönség részéről könnyen érthető formában. Kitűnő érzékkel választja ki a legfőbb, az első pillanatra szembetűnő jellegeket s ezek alapján elindulva viszi az olvasót mindig finomabb és alaposabb felismerési jellegekre. A botanikai jellegeken kívül kiterjeszkedik a kiválasztott növény biológiai és ökológiai viszonyaira is. Szerző nehéz feladat előtt állott az ismertetendő anyag helyes kiválasztásánál, hisz óriási választék állott e tekintetben rendelkezésére. Elsősorban és legrészletesebben tárgyalja azon fajokat, amelyek kisebb kertekben, nyaralók környékén és nyilvános tereken, parkokban mindenütt előfordulnak és ismeretük leginkább tarthat érdeklődésre számot, ha kevésbé szép is habi-

tusuk vagy virágjuk. Másodsorban találjuk azon ritkábban előforduló cserjék és diszfák ismertetését, amelyek nagyobb kertekben és parkokban találhatók fel, de feltűnő szépségük és kiváló tulajdonságaiknál fogva közkedveltségnek örvendenek. Ezáltal a mű internacionális jellege biztosítva van. Közkedvelté fogják tenni használatát a kitűnő színes táblák (96) — jellemzők a Klein „Zsebkönyvekre“ — amelyek az összehasonlítás útján való könnyű felismerésre vezetnek. Előnye hogy a diszkerterekben előforduló egyes génuszok között számtalan variációra nem terjeszkedik ki, mindig a legjellegzetesebbjét választja ki, írja és rajzolja le. Ezáltal könnyen eligazodik a zsebkönyv használatával a fajok rengetegében a kevésbé hozzáférő is. Értékét emeli az egyes fajok talaj- és klímaigényének, továbbá szaporítási módjának leírása, mely által használhatóvá válik kisebb parkok és diszkerterek telepítésére is. Erre vonatkozó általános és figyelemre méltó utmutatást a bevezetésben is részletesen ad. Az erdőgazdaság vezetésével gyakran kapcsolatos parkok és diszkerterek kezelése, esetleg telepítése vagy továbbfejlesztése és e tekintetben a legszükségesebb tudnivalók benne megtalálhatók. (Bokor.)

III.

Dr. Ludwig Klein: Unsere Waldbäume, Sträucher und Zwergholzgewächse (Karlsruhe). II. kiadás, 1924.

Évek óta érezhető volt a könyvpiacra az általános közhasználatnak és kedveltségnek örvendő zsebkönyv hiánya, amely kitűnő színes tábláival, könnyen érthető szövegével nagyban hozzájárult a német nép erdőszeretetének fokozásához. A fák és cserjék ismertetésével „feltárja“ az erdőt a nagyközönség előtt, amely annak megismerésével egyuttal nagyrabecsülni is megtanulja. Szakember is jó hasznát veheti, amennyiben a felismerési jellegeken és botanikai tulajdonságokon kívül bőven tárgyalja az egyes fafajok virágzási idejét, termését, magzókorát, a magérés idejét és gyakoriságát, a csiranövény tulajdonságait; a fa hossz- és vastagsági növekedésének viszonyait, életkorát, gyökérzetét, sarjadzási képességeit, termőhelyi igényeit, geográfiai elterjedését. A most megjelent második kiadás, a szöveg helyesebb elosztásával, áttekinthetőbb az elsőnél, szövegében csak jelentéktelenebb változtatások vannak, de ezek is főleg erdészeti szempontokat szolgálnak. A fákon kívül csak az erdőben előforduló cserjéket tárgyalja részletesebben és ezáltal valóságos szakkönyv jellegét ölti magára. (Újból kapható.) (Bokor.)

EGYESÜLETI KÖZLEMÉNYEK

I.

Felhívás segélyek ügyében.

Az Országos Erdészeti Egyesület által kezelt jótékony alapítványokból december hóban kiosztandó segélyekre vonatkozó bélyegtelen folyamodványokat az egyesület (Budapest, V., Alkotmány-u. 6.) folyó évi november hó 15-ig fogad el.

Budapest, 1924. szeptember hóban.

A titkári hivatal.

II.

Az üzemtervi nyomtatványok új árai.

A m. k. földmivelésügyi minisztérium az O. E. E. útján árusított üzemtervi nyomtatványok árát 1924. évi szeptember hó 20-án kezdődő érvénnyel a következőképen állapította meg:

1. Az üzemtervi utasítás — — — — —	5500 K
2. A határbiztosításról és felmérésről szóló utasítás	1600 K
3. A 3 ives főhasználati terv (E. 8.) ivenkint — —	2000 K
4. A nyilvántartási zsebkönyv (E. 17.) ivenkint —	500 K
5. A többi nyomtatvány ivenkint — — — — —	625 K

HIVATALOS KÖZLEMÉNYEK

A m. kir. földmivelésügyi miniszter a román megszállás következtében a Temesvár melletti Vadászerdőből menekülni kényszerült és ideiglenesen Tata-Tóvároson elhelyezett m. kir. erdőgazdasági szakiskolát, valamint a hidasligeti m. kir. erdőőri és vadőri iskolát Esztergomba helyezte át. A tanítás az 1924—25. tanévben már Esztergomban fog eszközöltetni.

K Ü L Ö N F É L É K

Kérelem

a tagdíjak és előfizetési díjak beküldése tárgyában.

Tisztelettel felkérjük t. Tagjainkat és Előfizetőinket, hogy hátralékos tagdijaikat, illetőleg előfizetési díjaikat mielőbb befizetni sziveskedjenek. *A tagdíjaknak mintegy 70%-a még nem folyt be*, aminek következtében közlönyünk terjedelmét csak a mai szűk keretben tudjuk fenntartani.

A szerkesztőség.

Személyi hírek. A kormányzó ur Ö Főméltósága, a magyar királyi földmivelésügyi miniszter előterjesztésére *Kaán* Károly helyettes államtitkárnak az erdő- és faügyek kormánybiztosságáról történt lemondása alkalmából, ezen megbízatásában kifejtett buzgó szolgálata elismerésül az államtitkári címet adományozta.

Az erdő- és faügyek országos kormánybiztosságának intézménye 1919. novemberében a 6218—1919. M. E. kormányrendelettel született meg. Célja volt a fa- és faszéntermelés és ellátás ügyeinek intézését egy kézben összpontosítva nyilván mentesíteni a hosszadalmas bürokratikus eljárás nehézségeitől, különösen azokban az átmeneti időkben, amikor félő volt, hogy erdővidékeink elszakítása következtében egyfelől az országos faellátás eddig nem ismert nehézségekbe fog ütközni, másfelől, hogy a megcsonkított országrész fatókéje ezt a szomorú változást a leggondosabb ellenőrzés mellett is meg fogja szenvedni.

Az elkerülhetetlen kényszertermelésekkel természetszerűleg járó kisebb zökkenőktől eltekintve, egyik veszedelem sem következett be, mert úgy a faellátás és szétosztás nehéz kérdését kifogástalanul megoldotta, nemkülönben sikerült az elkerülhetetlennek látszó erdőpusztításokat meggátolni. Mindkét nagy eredmény *Kaán* Károly államtitkár közismert fáradhatlan munkájának és az erdő védelmében könyörületet nem ismerő határozottságának köszönhető. Örömmel üdvözljük tehát *Kaán* Károly államtitkárt magas kitüntetése alkalmából s egyben meghajtjuk zászlónkat mindazon *névtelenek* előtt, akik ebben a hazafias munkájában a kormánybiztosságot támogatták.

A kormányzó ur Ö Főméltósága nemkülönben megengedte,

hogy az erdő- és faanyagok országos kormánybiztosának felmentése alkalmából *Pfeiffer* Gyula miniszteri tanácsosnak, mint a kormánybiztos helyettesének, továbbá a faanyagok forgalmának szabaddá tétele alkalmából *Papp* Béla m. kir. főerdőtanácsosnak, mint a Magyarországi Faértékesítő Hivatal főnökének odaadó és fáradhatatlan működésükért a magas elismerése tudtul adassék.

Pfeiffer Gyula miniszteri tanácsos a kormánybiztosság későbbi stádiumában főképen a megszállott részekről behozott faanyagok beszerzése valamint a köztisztviselők és a főváros faellátása körül szerzett érdemeket.

Papp Béla m. kir. főerdőtanácsost mint a Magyarországi Faértékesítő Hivatal főnökét érte a kitüntetés. Erdőbirtokosaink, fatermelőink mint egy rossz álomra emlékeznek vissza erre az intézményre, amelyet sokszor nem kimélelesen emlegettek, de amelyről el kellett ismerniök, hogy különösen a legkritikusabb időkben egyfelől a fatermelést igen jelentősen támogatta, másfelől a fogyasztóközönséget megvédte a szabad kizsákmányolástól s e mellett fontos szociális szerepkört töltött be.

Nagy érdeme *Papp* Bélának, hogy a hivatal későbbi működése során módot talált arra, hogy az erdőbirtokosainknak oly sok gondot okozó tartalékolások és kiutalások a lehető minimumra csökkentessenek oly módon, hogy felhatalmazást nyervén a hazai fatermelőktől foganatósítandó közvetlen fa-beszerzésre, a tartalékolásoktól való mentesítés révén legutóbb a köztisztviselők évi tüzfűszükségletének mintegy felét, 3000 vagont sikerült *belföldön* jórészt féláron biztosítani s ezzel a hatósági ár alkalmazásának méregfogát kihuzni.

Nem volna azonban teljes a kép, ha ez alkalommal mi meg nem emlékeznénk a faértékesítő hivatal, valamint a kormánybiztosság megszületésének és az alapvető munka megindításának *legnehezebb* idejéről, amelyből egyik igen jeles, a közszolgálatból kivált szaktársunk, *Biró* Zoltán ny. miniszteri tanácsos vette ki oroszánrészét, nemkülönben elismeréssel kell adóznunk szakközönségünk részéről azért az odaadó munkaságért is, melyet *Biró* Zoltán eltávovása után *Winkler* Miklós m. kir. főerdőtanácsos, mint a faértékesítő hivatalnak időközben megbizott főnöke a köz érdekében kifejtett.

Meg kell emlékeznünk végül a kormányzó ur *Ö* Főméltóságának arról a magas elhatározásáról, amellyel megengedte, hogy *Kiss* Ferenc miniszteri tanácsosnak nyugalomba vonulása alkalmából kiváló és sikeres szolgálataiért magas elismerése tudtul adassék.

Kiss Ferenc működését, azokat a jelentős eredményeket, a melyeket az „Alföld“ fásítása körül elért, azt az irodalmi tevékenységet, melyet a múltban lapunk hasábjain kifejtett, azokat a talajjellegző növényzet megfigyelésére vonatkozó tudományos értékű kutatásokat, melyeket gyakorlati jelentőségű tudománygá fejlesztett, a magyar erdészársadalomnak ugyyszólván minden tagja ismeri, sőt büszkeséggel mondhatjuk, hogy munkálkodásának eredményéről még a külföldi irodalom is tudomást szerzett.

Valóban méltó egyéniséget ért itt e magas kitüntetés s ez alkalomból nyilván osztatlan örömmel köszönti őt az egész erdészársadalom. Őszintén kívánjuk, hogy a megérdemelt nyugalom mellett is sokáig legyen még módjában közérdekű irodalmi és tudományos tevékenységét a köz javára hasonló eredménnyel gyümölesztetni.

Fülöp Józsiás szász-koburg és gothai herceg ő fensége Bartha Dezső koburg-hercegi uradalmi erdőmérnököt, az O. E. E. rendes tagját, főerdőmérnökké nevezte ki.

A soproni főiskolát további intézkedésig bezárták. A főiskolán — mint a napilapokból is olvashattuk — a bányamérnöki szakra beiratkozott két izraelita főiskolai hallgató felvételéből folyólag már szeptember 18 óta zavarok voltak. Október hó első napjaiban oda fejlődtek az események, hogy az előadásokról az egész ifjuság kivonult, mire a főiskola rektora október 7-én záros határidő kitűzése mellett felhívta a hallgatókat, hogy az előadások látogatását kezdjék meg, mert különben a mensán való étkezést beszünteti, az internátust bezáratja, az összes vizsgadíjkezdvezményeket a f. félév tartamára beszünteti és a hátralékos tandíjnak 8 nap alatti lefizetését elrendeli. A rendzavaró események megismétlődván, a főiskola rektora f. hó 11-én a főiskolát további intézkedésig bezárta, s a fentebb kilátásba helyezett kényszerintézkedéseket foganatosította, úgyhogy az internátusban elhelyezett főiskolai hallgatóknak az internátust f. hó 11-én délután 6 órakor el kellett hagyniuk. A hallgatók egy része elutazott, nagyobbik része azonban elhelyezést talált egyfelől a városban, lakással bíró szakértésaiuknál és a város polgársága részéről felajánlott otthonokban. Egyébiránt az ifjuság esendben várja a további fejleményeket, Sopron város társadalma pedig az el nem látott ifjakat anyagi támogatással pártfogásába vette.

*Beszámolva olvasóközönségünknek a bennünket tán legközelebből érintő fenti eseményekről, lehetetlen, hogy — itt nem részletezhető megokolás mellőzésével — az idősebb szak-
társak meggondolt komolyságával és szeretettel ne kérjük*

fiatal szaktársainkat, hogy tegyenek eleget a főiskolai tanács, illetőleg a főiskolai rektor felhívásának.

Reméljük, hogy mire legközelebbi lapszámunk megjelenik, az ifjúságot munkasztalai mellett találjuk.

Nyiregyháza város jubiláris kiállítása.

Nyiregyháza város földesuraitól 1824. évben történt megváltásának 100 éves jubileumát ünnepelte. Ez alkalomból szeptember hó 13—23-ika között rendkívül szépen sikerült kiállítást rendezett.

A nyiregyházi jubiláris kiállítás erdészeti és vadászati csoportja az ág. ev. főgimnázium első emeletének sarokszobáját és folyosóját foglalta el. A folyosóban kiállított tárgyak *gróf Mailáth József* őfehértói erdő- és mezőgazdaságának fejlettségéről tettek tanubizonyságot. Az erdőgazdaság részben fényképeken mutatta be a futóhomokon sikerrel foganatosított fásításokat, részben 2—2½ méter magas feketefenyő-fácskákat természetben állított ki. *Idb. Mailáth József* gróf saját kezdeményezéséből, mint kiváló gazda és az erdő rajongója, Őfehértó futóhomokbuckáit részint fekete- és erdei fenyővel, részint akáccal, a jobb helyeket pedig tölgytelítéssel telepítette be és ma 1980 k. h. idősebb, 145 k. h. legujabban beerdősített és 403 k. h. még erdősítendő futóhomokterülete van. A kiállítás zsürije a kiváló erdőgazdát aranyéremmel tüntette ki.

A kiállítás termében a bejáratnál ott volt látható Nyiregyháza város dédelgetett kedvencének, a városi erdőnek gazdasági térképe és a teremben az erdőt alkotó fánemekből összeállított hasábok, majd fényképek az erdő részleteiről és egy grafikon az erdő többévi kitermelt fatömegéről.

Nyiregyháza város, — mely a vidéket borított tölgyesekből neki jutott 804.7 k. hold kiterjedésű erdőt megbecsülte és ápolta és mely büszke lehet a kiállítás eredményére — versenyen kívül oklevelet kapott. A *nyiregyházi kir. erdőfelügyelőség* bemutatta Szabolcs vármegye grafikonját művelési ágak szerint, 1920. év óta kopárfásításokra az állami eseményekből kiadott események grafikonját, 1920. év óta a kötelező és teljesített fásítások, az önkéntes fásításra bejelentett és teljesített fásítások grafikonjait, Szabolcs vármegye erdőterületeinek fánem eloszlása szerinti grafikonját és több fényképet a futóhomokfásításokról. Versenyen kívül oklevelet kapott.

A *gróf Zselénszky Róbert*-féle nyirvasvári uradalom bemutatta a nyirvasvári mintaszerű erdőgazdaságban saját fűrészén és saját fájából készült felfűrészelt tölgyrönköket, zsin-

delyt, szőlőkarókat. Bemutatott dongákat, járomfőt és vasuti talpfákat. A zsüri ezüstéremmel tüntette ki.

Berzátzy Mihály, a jászói prépostság gávai intézője bemutatta sajátmaga lőtte őzek agancsain kívül Szabolcs vármegye specialitásának, az akácának legujabb használhatóságát, *a mahagoni fával vetekedő akácfabutorokat*. Az általa bemutatott és műbutorasztalosoktól megesodált szekrény, íróasztal és karosszék a legkényesebb igényeket is kielégíthetik. Ezüstérmet kapott.

Gróf Károlyi Lajos vállaji uradalma az erdeiben előforduló fanemek korongjait állította ki fényezett állapotban. Ezüstérmet kapott.

Móritz Zoltán harangodi erdész 91 drb szarvas-, däm-szarvas- és őzagancsot állított ki. Ezüstéremmel lett kitüntetve.

Szepesi Gusztáv uradalmi erdőtanácsos, Tiszadobról közel hatvan drb válogatott szarvas-, dämvad- és őzagancsot, zergekampót, mufflonszarvakat és vaddisznó-trofeákat állított ki és ezzel a kiállítás szépségét nagyban emelte. Ezüstérmet nyert.

Somfai István urad. erdész Ömbölyről agancsgyűjteményének remekeit állította ki. Megbámulni való volt a tizes őzagancs ritka fejlettségénél és szépségénél fogva. A többi trofeák is ritkaságok voltak. Ezüstéremmel tüntették ki.

Báró Molnár Viktor nagybirtokos az általa elejtett 4 remek őzbak agancsát mutatta be. Ezüstérmet kapott.

A nyíregyházi ág. ev. főgimnázium kitömött állataiért versenyen kívül oklevelet nyert.

Kovács Béla iparművészt aranyéremmel, *Csengery* Kálmánt és *Bezzeg* Bélát oklevéllel tüntették ki.

A kiállítás erdészeti és vadászati csoportjának elnöke *Matusovits* Péter m. kir. főerdőtanácsos volt, ki nagy nehézségekkel volt csak képes a rendelkezésére álló egy hónap alatt a kiállítás erdészeti és vadászati csoportjának anyagát összehozni. Alelnökök *Bekény* Aladár ny. miniszteri tanácsos és *Takács* Miklós ny. m. kir. főerdőtanácsos voltak, kik fáradságot nem ismerve a legnagyobb izléssel és szakszerűleg rendezték a kiállítást.

Kitüntetések a szegedi kiállítással kapcsolatban. A legutóbbi lapszámunkban megjelent idevonatkozó közleményünk kiegészítéséül közöljük a mezőgazdasági csoport bíráló-bizottságának döntését, mely "szerint díjat nyertek: 1. *Szegedi Kőr. Erdőfelügyelőség*. a) A Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara I. díja (ezüst oklevél); b) Baross Szövetség aranyérme; c) A Szegedi Gazdasági Egyesület I. díja. 2. *csicserei Ormós Zsigmond m. kir. erdőtanácsos*. A Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara

I. díja (ezüst oklevél). 3. *Scherg Károly m. kir. erdőmérnök (Szentés)*. A Baross Szövetség díszoklevele. 4. *Dr. Luncz Géza m. kir. erdőmérnök (Makó)*. A Szegedi Gazdasági Egyesület díszoklevele. 5. *Oldal József m. kir. irodatiszt*. A Baross Szövetség elismerő oklevele.

Az alföldi erdőtelepítés és fásítás érdekében az 1921. évben megindított állami tevékenység eddigi eredményéről leginkább az az erdei facsemetemennyiség tanuskodik, amit a kormány minden év tavaszán és őszén az állami csemetekertekből kiszolgáltattott.

Ezek szerint:

az 1921. évben	— — — — —	1.204,000
az 1922. évben	— — — — —	6.773,000
az 1923. évben	— — — — —	8.950,000
az 1924. évben	— — — — —	12.258,000
vagyis összesen:	— — — — —	29.185,000

darab csemetét szolgáltatott eddig ki az államerdészet.

A fenti mennyiséggel beültettek:

az 1922. évben	— — — — —	1,600 kat. holdat,
az 1923. évben	— — — — —	1,759 kat. holdat,
az 1924. évben	— — — — —	2,500 kat. holdat.

Ha ehhez hozzászámítjuk a folyó év őszén kiszolgáltatásra kerülő mennyiséggel beültethető 3200 kat. hold területet, úgy a fasorokon és gazdasági fásításokon kívül az alföldi új erdőtelepítés a folyó év végével kerek 9000 kat. holdra tehető.

Az állami erdei facsemetekertek készletéből az 1925. év tavaszán és őszén összesen mintegy 18.000.000 erdei facsemete lesz kiszolgáltatható, ami a beültetett területek arányainak jelentékeny gyarapodását jelenti.

Nem érdektelen felemlíteni, hogy oly nagy a kereslet a csemeték iránt, hogy az államerdészet ezideig a szükségletet kielégíteni alig volt képes.

Köszönetnyilvánítás. A Borsod-Gömör-Heves vármegyei Erdészeti Egyesülete a soproni m. kir. bányamérnöki és erdőmérnöki főiskola erdőmérnöki tanszékei felszereléseinek kiegészítésére 10.020.120 koronát adományozott.

Az adományozó erdészeti egyesületnek a főiskola tanácsa jegyzőkönyvileg is megörökített köszönetét nyilvánította.

Halálozás. Masztics Gusztáv m. kir. erdőtanácsos, az O. E. E. rendes tagja, 1924. évi augusztus hó 28-án, 44 éves korában Budapesten meghalt. Holttetemét a kerepesiúti temetőben szaktársainak nagy részvéte mellett helyezték örök nyugalomra. Béke hamvaira!

MÉRNÖKKAMARAI HIREK

Tagdíjak kivetése. A Budapesti Mérnöki Kamara a közel-múlt napokban küldte szét a folyó évi rendes tagdíj egyéni kivetésére vonatkozó felhívását, felkérve a kamara tagjait, hogy a megállapított egész évi tagdíj április-juniusi (első negyedévi) részletét, valamint a netalán eddig még be nem fizetett 4 aranykorona alapítási díjat, 17.000-es szorzószámmal számítva, még október hó 3-ig fizessék be. F. évi december hó 3-án esedékes a július-szeptemberi, 1925 január 3-án a f. évi október-decemberi, 1925 március 3-án az 1925 január-márciusi, végül április 3-án az 1925. április-juniusi évnegyedre járó tagdíjrészlet.

Aharmincas bizottság felszólítására annakidején befizetett 10.000 papirkoronát 1 aranykorona értékben, a kamarai választmány felszólítására beküldött 50.000 koronát vagy más befizetett összegeket pedig 17.000 K-ás szorzószámmal átszámítva az esedékes negyedévi tagdíjból levonhatjuk.

A tagdíjkivetés elleni esetleges írásbeli felszólalások október hó 14-ig voltak beküldendők a M. Kamara I. foku tagdíj-megállapító bizottságának. Az I. foku tagdíjmegállapító bizottság az írásban bejelentett felszólalásokat három-három tagu albizottságokban fogja tárgyalni és pedig többek között az *erdőmérnökökét* október hó 21-én (kedden) 5—7 óráig. Meg nem jelenés esetén a bizottság a felszólaló távollétében is határoz.

Az előszóval kihirdetett határozat ellen 2 héten belül a választmányhoz lehet fellebbezni. A választmány az egyéni tagdíjkivetés dolgában véglegesen dönt.

A legkisebb tagdíj 5 aranykoronában, a legmagasabb 1000 aranykoronában van megállapítva. A tagdíjmegállapító bizottságba a választmány annakidején *Fazekas Ferenc dr., Fekete Béla, Fröhlich Brunó, Hajdu János, Kacsanovszky József és Papp Béla* tagtársainkat jelölte ki.

A pénztárosi javaslat alapján foganatosított első kivetés természetesen nagy nehézségekbe ütközött, a nyilvánvaló aránytalanságok elkerülhetők nem voltak, a későbbi évek folyamán mindezek a hiányok fokozatosan kiküszöbölhetők lesznek.

A köztisztviselőknél általában a X—IX. fiz. osztályba sorozott tagtársaknál 5 a. K, a VIII—VII. fiz. o.-nál 10 a. K, a VI—V. fiz. o.-nál 15 a. K, a IV—III. fiz. o.-nál 20—30 a. K tagdíjat állapítottak meg, feltéve, ha az illető tisztviselőnek nincs egyéb beszámítható jövedelme.

A magántisztviselőknél: üzemvezetőre 40 a. K, igazgatóra 60 a. K, üzemigazgatóra 80 a. K, gyárigazgatóra 300 a. K,

részvénytársasági elnökigazgatóra 1000 a. K tagdíjat vetettek ki. Magánmérnöki irodákkal rendelkező mérnökökre az iroda jövedelmezősége szerint 20—1000 a. K-ig terjedő tagdíjat állapítottak meg. A vállalkozókat 40—80 a. K, a gyáros és gyártulajdonosokat 100—1000 a. K tagdíjjal terhelték meg.

A 282 erdőmérnök tag közül 3-ra 5 a. K, 107-re 10 a. K, 74-re 15 a. K, 77-re 20 a. K, 13-ra 30 a. K, egyre 40 a. K, 4-re 50 a. K, egyre 60 a. K, 2-re 100 a. K tagdíjat vetettek ki. Ekként a 282 kamarai tagra 4625 a. K esik az erdőmérnöki karra általánosságban kivetni tervezett 6000 a. K tagdíj helyett.

A pénztári javaslat szerint köztisztviselők általában 13.5—14.6 a. K tagdíjat fizetnek, a magánmérnökök átlagadatai pedig szakonként a következőképen alakulnak, u. m.: mérnök 62 a. K, építész 87 a. K, gépészmérnök 144 a. K, vegyész-mérnök 68 a. K, bányamérnök 32 a. K, erdőmérnök 35 a. K.

A kivetésnél általánosságban abból az alapelvből indultak ki, hogy míg a kamarai törvény 13. §-a alapján a kamarába nem tartozó mérnökök jövedelmük 1%-át kötelesek illetékként befizetni, addig a kamarai tagok csak jövedelmük fél százalékáig legyenek megterhelve.

A kamarai dijszabás. A mérnöki kamarai dijszabás összeállítására kiküldött bizottság f. é. szeptember hó végén tartotta első ülését, amelyen *Farkas* Kálmán elnöklete alatt általános vita indult meg a dijszabás alapvető kérdései felett. Élénk eszmecsere fejlődött ki a kiindulási alap tekintetében, mert egyes bizottsági tagok a „Magyar Mérnök- és Építész-Egylet”-nek hosszú évtizedek folyamán kiépített dijszabását megfelelő egyszerűsítés mellett vélték alapul veendőnek, míg az elnök és a bizottsági tagok nagyobb része az ugynevezett keretdijszabás megalkotását vélte célszerűnek. A keretdijszabás alatt olyan dijszabás értendő, amelynek csupán főbb keretei kerülnének kormányhatósági jóváhagyás alá, míg bizonyos kereteken belül a dijszabást a kamara saját hatáskörében a szükséghez képest megváltoztathatja.

Amennyiben ilyen keretdijszabás összeállítható lesz, mindenesetre meglesz az az előnye, hogy a szükséges módosítások a mindennapi élet követelményeinek megfelelően, kellő gyorsasággal keresztül vihetők lesznek. A dijszabási bizottság egy szűkebbkörű bizottságot küldött ki a tervezet elkészítésére, amely bizottság hat héten belül szándékozik összeállítani a dijszabás tervezetét. Ebben a szűkebbkörű bizottságban az erdőmérnökök részéről *Bund* Károly tagtársunk működik.

Hírek az elszakított részeken megjelenő napilapokból.

Csehország és a Felvidék fatermése. A cseh állami statisztikai hivatal 1920. évi adatai szerint Csehországban és a Felvidéken együttesen 4.662.790 hektár erdő van, ami az egész terület 33%-ának felel meg. Az évi fatermés 21 millió köbmétert tesz ki. Az utóbbi esztendőik során különösen a csehországi erdőkben az apácalepke nagy kárt tett, miért is nagyobb mennyiséget kellett kitermelni. Az évi termelés jóval túlhaladja a belföldi szükségletet, úgyhogy Csehország és a Felvidék fakivitelre van utalva. Legutóbb a *fűrészárú kivitel* emelkedett jelentékeny mérvben. A fakivitelnek a magas vasúti díjszabásokkal nehéz küzdelmet kell vívni. Csehország, Morvaország és Szilázia érdekeik megvédésére külön szervezetet alakítottak, amely szervezetben 574 erdőgazdaság tömörült. („Prágai Magyar Hírlap“ szept. 20.)

Hitbizományok eltörlése a Felvidéken. A megszüntetett hitbizományi vagyona az összes törvényes örökösök érvényesíthetik igényeiket, amelyeket azonban záros határidő alatt be kell jelenteniök. („Pozsonyi Híradó“ okt. 1.)

Sztrájk a szolyvai faüzemben. Ungvári jelentések szerint a szolyvai fűrésztelepen október 2-án sztrájk tört ki. A sztrákolók száma többezerre tehető. Az erdei vasút munkásai egyelőre még dolgoznak. A sztrájkot a ruthén kommunista párt rendezi, mely mögött a prágai kommunisták állanak. A munkaadók semmi körülmények között sem hajlandók teljesíteni a kommunisták erőszakos kívánságait és eltökölték, hogy inkább az egész üzemet beszüntetik, semmint a terrornak engedjenek. („Pozsonyi Híradó“ okt. 3.)

A báró Grödel-cég megkezdi Kisázsia erdeinek kitermelését. A báró Grödel-cég egy angol pénzcsoporttal együtt tárgyalásokat folytat a török kormánnyal a Fekete-tenger partján lévő erdőségek kihasználására. A megállapodás keresztülvitelére angol tőkésekkel részvénytársaságot alakítanak. A nagyarányú fakihasztnálás mellett a részvénytársaság *Eregliben, Devrekben, Sinopeban és Boluban* fafeldolgozó gyárakat fog létesíteni s ezenkívül ezekben a községekben erdészeti iskolákat (?) is alapítanak. A részvénytársaság az Anatólia ujjaépítéséhez szükséges faanyagot köteles 10%-al a piaci árak alatt szállítani. A kihasználási időtartam 50 év. Tekintettel arra, hogy Kisázsiaiban ezidő szerint gyakorlott szakmunkások nincsenek, Erdélyből és Máramarosból fognak szakmunkásokat kitelepíteni. A báró Grödel-cég ezzel a vállalkozásával nagy konkurrenciát fog csinálni a romániai fakivitelnek. („Brassói Lapok“ okt. 4.)

Az erdőknek a vagyondézsma szempontjából való értékelésére vonatkozó irányelvek. A vagyondézsma kiszabásánál legnehezebb kérdés az erdővagyon értékelése. Az erdőbirtok rendszerint ritkán cserél gazdát s így a gyakori adásvétel hiányában az erdőbirtoknak a forgalmi árak alapján való felbecslése szinte lehetetlen. Ez az oka annak, hogy az értékelést a vagyondézsmatörvény a hozadék alapján írta elő. Csehországban az erdőket általában üzemterv szerint kezelték, miért is ott a tiszta jövedelem alapján az erdővagyon értéke könnyen kiszámítható. A Felvidéken azonban az erdőbirtokok nagy részét nem kezelik üzemterv szerint és az erdők tulnyomó többsége nem hajt állandóan visszatérő rendes jövedelmet s így a hozadék pontosan nem számítható ki. A pénzügyi hatóságok ennek ellenére a Felvidéken is a Csehországra vonatkozó becslési eljárást ejtették meg, ami a legtöbb esetben a vagyondézsma kiszabásánál tulértékelésre vezetett. A pöstyéni nagybirtokosok szövetsége közel két évvel ezelőtt tárgyalásokat kezdett a pénzügyminisztériummal aziránt, hogy a felvidéki erdőbirtokok becslésére külön irányelveket adjanak ki. A tárgyalások most nyertek befejezést s a pénzügyminisztérium a felvidéki viszonyokkal számoló megfelelő irányelveket adott ki. Az irányelvek német fordításban a nagybirtokosok szövetségénél Pöstyénben megrendelhetők. („Prágai Magyar Hírlap“ szept. 25.)

**Az „Erdészeti Lapok“ 1924. évi X. füzetének
HIRDETÉSEI.**

Az ERDÉSZETI LAPOK mellett mérsékelt közlési díjért a lap irányával nem ellenkező hirdetések kiadatnak.

Díjszabás. Kéthasábos szélességben (107 mm) garmond betűvel vagy ennél nagyobb betűfajtaival szedett hirdetés milliméterenkint 1200 korona. (Egyszeri megjelenés mellett egész oldal 200.000 K.) Táblázatos és garmond betűnél kisebb betűfajtaival szedett hirdetések másfélszeres egy-eggyárral számíttatnak. Ismételt megjelenés esetén megfelelő árkedvezmény.

Apróhirdetéseknél egy szó 800 K, álláskeresleti hirdetéseknél 400 K.

Külön mellékletek megegyezés szerint.

Magyar Erdőbirtokosok Faértékesítő Részvénytársasága

Budapest IX, Calvin-tér 7. sz.

Elvállalja termelt, tővönálló vagy feldolgozott fakészletek bizományi értékesítését, vesz és elad bármily mennyiségű tűzifát és fűrészelt anyagokat. Értékesítési kérdésekben
készséggel áll az erdőbirtokos
és erdőtiszt urak rendelkezésére.

(2. XII. 10)

Keresünk megvételre garantált, jóminőségű, 60 q kocsan-
talan tölgymakkot, 30 q kocsan- és 20 q csermakkot, lehető-
leg zsákokban folyó évi október-november havi szállítással.
Ajánlatokat kér Coburg hercegi erdőhivatal, Pusztavaas, Pest
megye.

(6. II. 2.)

VUK M. ÉS FIAI BUDAPEST

FATERMELŐK ÉS FAKERESKEDŐK

ALAPÍTTATOTT: 1847

Vásárolnak tölgydongafa-, talpfa-, vagy tűzifatermelésre alkalmas erdőket tővön és feldolgozott fakészleteket.

Iroda: V. kerület, Kálmán-utca 10.

Fatelep: V. kerület, Váczi-ut 160.

(I. XII. 10.)

Tölgy-, bükk-, nyár-, hárs-,

DIÓ-GÖMBFÁT

*és egyéb keményfarönköket is
bármely mennyiségben vásárol*

Furnérgyár és Keményfatermelő Rt. Bpest, IX, Csont-u. 1.

(3. XI. 10.)

1924. ÉVI ŐSZI ÁRJEGYZÉK MEGJELENT

*Erdészeti tű- és lomblevelű csemeték
Erdészeti- és gyümölcsfamagvak
Cser- és tölgymakk*

legjobb minőségben beszerezhető **NEUMAYR ÉS TÁRSA** magyar erdészeti és
kertészeti vállalatánál **ZALAEGERSZEGEN**

Csemetekészlet circa 10 millió darab. Nagy szükséglet esetén előnyárajánlattal szolgálunk.

(10. I. 1.)

Erdőmérnök 5 évi gyakorlattal, szenvedélyes vadász (tropikus vadászatokon is részt vett), kedvezőbb megélhetés biztosítása céljából állását változtatni óhajtja. Ajánlatot I. H. címre Erdészeti Lapok kiadóhivatalába kérek. (4. III. 3.)

Erdészeti vagy hasonló más állást keres megbízható, szakiskolát végzett erdész. Cím a kiadóhivatalban. (8. II. 2.)

DR. LAMM ANTAL

FENYŐMAGPERGETŐGYÁRA

KÖRMEND

 Sürgőnycim: DR. LAMM, KÖRMEND

LEGMAGASABB CSIRAKÉPESSÉGŰ
TÚLEVELŰ-, LOMBFA-, GYÜMÖLCS- ÉS SPECIÁLIS
KÜLFÖLDI MAGVAK
KAPHATÓK A LEGMEGBIZHATÓBB
MINŐSÉGBEN

(15. XII. 1.)

Cégem 1918 óta fenáll és gyáram 1923-ban* modern berendezéssel
ujjonnan lett felépítve, mely nem tévesztendő össze más céggel.

Erélyes, 35—45 éves, nőtlen erdőmérnök kerestetik egy
nagyobb üzem önálló vezetésére Budapest közelében. Ajánlatok
A. G. jelige alatt a kiadóhivatalba. (21. I. 1.)

50 q kocánytalan tölgymakk idei szállítására a parádi
uradalmi erdőhivatal ajánlatokat kér. (23. I. 1.)

Szakovizsgázott, 34 éves, nős, (1 gyermek), jómegjelenésű,
erős, ép, egészséges, józan, feltétlen megbízható erdőőr, ki az
erdészlet legmesszebbmenő követelményeinek megfelel, kitűnő
vadász, vizslaidomítás, csemetekertnevelés és kezelésben teljes
jártassággal bír, hercegi uradalomban hosszabb ideig alkal-
mazásban állt, azonnali belépésre, vagy január 1-re erdőőri
vagy vadász állást keres. Bemutatkozásra megy. Cim: Varga
József urad. erdőőr, Böleske, Tolna megye. (22. I. 1.)

Erdőőr, aki az erdőgazdaság minden ágában jártas, kitűnő
vizsgabizonyítvánnyal és szolgálati bizonyítványokkal rendel-
kezik, 1925. április 1-re állást keres. Megszállott területre is el-
megy. Cim a kiadóhivatalban. (9. I. 1.)

Keiner Rezső ny. m. kir. erdőmérnök, fatermelő, ajánlja a
legolcsóbb árjegyzéki és napi árakon kitűnő fenyő- és lombfa-
magvait, makkot, csemetéket, fapalántákat, sorfának való su-
hángokat. Élő és lőtt vadat vesz és elad. (17. I. 1.)

VIZI JENŐ

KÖRMENDI FENYŐMAGPERGETŐGYÁRA

KÖRMEND (VAS MEGYE)

*Ajánl a legolcsóbb napiáron szavatolt magas
csírákéességű erdei, fekete-, luc-, vörös- stb.
fenyőmagvakat, továbbá
mésű akác-, juhar-, kőris-, gledics-, éger- stb.
lombfamagvakat, vala-
mint
frisstermésű alma-, körte-, cseresznye-, mahaleb-,
myrabolán- stb.*

gyümölcsmagvakat

Fenyőmagpergetőtelepünk, mint ilyen, a legnagyobb Magyarországon
Nagyobb szükséglet esetén külön előnyös árajánlattal szolgálunk
Távirati cím: „Vizi, Körmend“

(5. IX. 2.)

Erdőgazdasági szakvizsgát tett 22 éves nőtlen egyén va-
gyok, alkalmazást keresek. Címem a kiadóban. (16. I. 1.)

Erdész, 26 éves, nőtlen, közép- és szakiskolával, 4 és fél éves
gyakorlattal. Fatermelő cég üzemvezető külső tisztviselője. Ki-
tűnő bizonyítványokkal rendelkezik. Uradalomban vagy fater-
melő cégnél állást keres: „Önálló munkaerő“ jelígre a kiadó-
hivatalba. (14. III. 1.)

Budapest székesfőváros erdő- és mezőgazdasági hivatala
(I., Retek-utca 44., telefon: 42—07.) elad őszi vagy tavaszi ülte-
tésre mintegy 40.000 drb 3 éves vadgesztenyecsemétét. Venni
szándékozók bővebb tájékozódást kaphatnak a hivatalos órák
alatt. (12. I. 1.)

1922-ben erd. gazd. szakiskolát végzett, 18 havi külső szol-
gálattal bíró, nőtlen fiatalember azonnali vagy 1925 január 1-i
belépésre állást keres. Cím: Sarvajcz Ferenc, Alsószolca.

(11. I. 1.)

Eladó 50.000 drb 1 éves amerikai kőrisfacsemete. Ár ezrén-
ként, míg a készlet tart, 5 aranykorona. Azonkívül olcsón eladók
vadgesztenyefák és más utszéli fák, diszcseserjék, ciprusok stb.
Kérjen ingyenárjegyzéket Copony Ede faiskolájától, Kör-
menden. (18. I. 1.)

Magas kőriscsemeték 1–2 éves!

KÖSZEGI FENYŐMAGPERGETŐGYÁR KÖSZEG

Akácsemeték!

Csertőgy-csemeték 1–2 éves!

Ajánl őszi vetésre garantált legjobb csiraképességű jegenyefenyőmagot, tölgy- és csermakkot. Összes tűlevelű-, lombfa- és gyümölcsmagvakat. Diszbokormagvakat.

Tűlevelű- és lombfacsemetékből nagy készlet!

Árjegyzék ingyen és bérmentve! Külön árajánlattal levélileg szívesen szolgálunk.

(13. II. 1.)

Legmegbízhatóbb beszerzési forrás!

3 é. isk. lucfenyőcsemeték!

Őszi vetésre keres a sárvári uradalmi erdészeti hivatal 142 hektoliter szlavóniai kocsányos tölgymakkot megvételre, legalább 90% csiraképességgel, (*quercus pedunculatát*). — 300 hektoliter kocsánytalan tölgymakkot, (*quercus sessiliflorát*), legalább 85% csiraképességgel. — 27 hektoliter bükkmakkot (*Fagus silvatica*) legalább 90% csiraképességgel, továbbá 200.000 db egy éves bükkpalántát jó gyökérszettel, őszi és tavaszi ültetésre. Árajánlatokat kér az urad. erdőhivatal Sárvár.

Erdőőri szakvizsgával, 17 évi erdő- és vadtenyésztési gyakorlattal. 39 éves, róm. kath., nős fővadász, azonnali vagy későbbi belépésre megfelelő állást keres. 1000 hold erdő önálló vezetését vállalom. (19. I. 1.)

22 éves, nőtlen, erdőőri és vadőri iskolát végzett erdőőr kitünő bizonyítvánnyal, négy évi gyakorlattal állást keres. Cím a kiadóhivatalnál. (7. III. 2.)

Négy középiskolát, vadászterdői szakiskolát végzett, 4 és fél évi gyakorlattal bíró, 25 éves, nőtlen, fiatalember, aki az erdőgazdaság terén úgy elméletileg, mint gyakorlatilag, valamint a mérési munkában — műszerrel való felvételekben, rajzolás, területszámításban — kellő gyakorlattal rendelkezik, mielőbbi belépésre alkalmazást keres. Szíves megkereséseket a kiadó továbbít. (20. I. 1.)

Az „Erdészeti Lapok“ 1924. évi X. füzetének tartalma.

	Oldal
Termelőhitel az erdőgazdaságoknak	181
Az államerdészeti alkalmazottak sérelmei	184
<i>Irodalom.</i> Könyvismertetések: I. Dr. Jávorka Sándor: Magyar flóra, Magyarország virágos és edényes virágtalan növényeinek meghatározó kézikönyve. 1924. (<i>Bokor.</i>) II. Dr. Ludwig Klein: Ziersträucher und Parkbäume. 1924. (<i>Bokor.</i>) III. Dr. Ludwig Klein: Unsere Waldbäume, Sträucher und Zwergholzgewächse II. k. 1924. (<i>Bokor.</i>)	188
<i>Egyesületi közlemények:</i> I. Felhívás segélyek ügyében	192
II. Az üzemtervi nyomtatványok új árai	192
<i>Hivatalos közlemények:</i> Értesítés a tatatóvárosi erdőgazdasági és a hidasligeti m. kir. erdőőri és vadőri szakiskolának Esztergomba való áthelyezéséről	192
<i>Különfélék:</i> Kérelem a tagdíjak és előfizetési díjak beküldése tárgyában. — Személyi hírek. — A soproni főiskolát további intézkedésig bezárták. — Nyiregyháza város jubiláris kiállítása. — Kitüntetések a szegedi kiállítással kapcsolatban. — Az alföldi erdőtelepítés és fásítás. — Köszönetnyilvánítás. — Halálozás.	193
<i>Mérnöki kamarai hírek:</i> Tagdíjak kivetése. — A kamarai díj-szabás	199
<i>Hírek az elszakított részekben megjelenő napilapokból.</i> Csehország és a Felvidék fatermése. — Hitbizományok eltörlése a Felvidéken. — Sztrájk a szolyvai faüzemben. — A báró Grödel-cég megkezdi Kis-Ázsia erdeinek kitermelését. — Az erdőknek a vagyondézsma szempontjából való értékelésére vonatkozó irányelvek	201
Hirdetések	I—VI